

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA RELIXIÓN MORAL E CATÓLICA

3 ANOS INFANTIL

CEIP DE CARNOTA
CURSO 2021-2022

Mª Zoila Piñeiro Sendón

1.INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

-ADAPTACIÓN Ó PROTOCOLO COVID-19

Dadas as circunstancias actuais dadas pola Covid-19, vémonos na necesidade de facer unhas modificacións na metodoloxía, instrumentod de avaliación, e recursos. Botaremos man de posibles circunstancias que se poidan dar con respecto a modo de impartir as clases (presencial, semi-presencial, on line). Non se planteará o feito dun Plan de recuperación nesta área ó traballar a materia de forma cíclica. Sendo que a planificación do ensino está relacionada coas decisións que o mestre/a debe tomar antes de iniciar o desenvolvemento da mesma, ou o que é igual, con todas aquelas funcións, actividades ou decisións relacionadas co proceso educativo que se deben determinar antes de pór en práctica as distintas actividades cos alumnos/as.

O ensino da Relixión Católica axudará aos alumnos/as a ampliar os espazos da racionalidade e a adoptar unha actitude de apertura ao sentido relixioso da vida, sexa cal sexa a súa manifestación concreta. Dos 11 alumnos/as deste grupo-clase 7 van a clase de Relixión e Moral Católica, os 4 restantes non.

- Análise do contorno.

O CEIP DE CARNOTA está ubicado na capital do concello. O seu principal medio de comunicación é a estrada AC-550, de Fisterra a Santiago. Dista 65 quilómetros da capital da provincia.

A poboación desprázase habitualmente a Cee e Muros onde se atopan os principais servizos, coma o hospital, facenda, xulgado, etc. A poboación está concentrada en diversos núcleos de poboación non moi distanciados.

Tradicionalmente é unha zona dunha forte emigración. Hai pais e nais teñen estudos primarios, algúns ata teñen estudos secundarios e incluso universitarios. Hainos que traballan por conta allea.

As actividades económicas, maioritariamente, están relacionadas con mar e servizos.

O centro está adscrito ao IES “Lamas de Castelo” de Cee.

- Análise do centro educativo.

O noso centro atópase en Carnota preto da casa do concello.

Instalacións:

-Primeiro andar do edificio do colexio: aula de informática e de medios audiovisuais; sala de mestres; comedor; conserxerías; servizos; aula de música; aula de Audición e Linguaxe; aula para alumnos/as con necesidades educativas especiais; biblioteca ;as tres aulas dos tres cursos de Educación Infantil; as dúas aulas de sexto de Educación Primaria.

-Segundo andar do edificio do colexio: con seis aulas destinadas ós outros cursos de Educación Primaria; aula de Orientación.

-Patio cuberto.

-Patio de recreo, con xogos infantís.

-Edificio anexo ou ximnasio.

2. Distribución trimestral de obxectivos/competencias, contidos e criterios de avaliación

PRIMEIRO TRIMESTRE

OBXECTIVOS / COMPETENCIAS
<ul style="list-style-type: none">• Coñecer o relato bíblico da Creación. (CCL)• Coñecer e interpretar o relato bíblico do nacemento de Xesús, o Fillo de Deus. (CCL)• Descubrir que Deus é Pai Creador. (CEC)• Participar activamente na decoración da clase. (CEC)• Respectar e valorar as tradicións e celebracións do Nadal. (CSC)• Marabillarse pola Creación e dar grazas a Deus polos elementos creados. (SIE)• Cooperar en accións que expresan o amor de Deus e a fraternidade. (SIE)

- Respetar ás persoas e os elementos da propia contorna, coidalos e preocuparse deles. (CMCBCT)

CONTIDOS

Bloque 1. O sentido relixioso do ser humano

- A beleza da Creación. A Creación, agasallo de Deus Pai.
- Elementos da Creación: animais.
- Relato bíblico: *A Creación*.
- Gratitude e admiración pola Creación.
- Coidado do corpo como agasallo de Deus. (Educación para a saúde)
- Identificación de actitudes de coidado da Creación. (Educación ambiental)
- Admiración e gratitude pola obra creada por Deus.
- Fórmulas de gratitude.

Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación

- Relato bíblico: *O nacemento de Xesús*.
- Admiración e gratitude polo nacemento de Xesús, o Fillo de Deus.
- Respeto pola alegría do nacemento de Xesús.

Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa

- O Nadal.
- Respeto polas celebracións familiares do Nadal. (Educación para a paz)

- Identificación de elementos do Nadal: adornos.
- Valor de compartir. (Educación moral e cívica)
- Gratitude polas persoas coas que celebra o Nadal.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Saber o significado das palabras *Creación, Deus e Pai* e intuír o seu sentido relixioso.
- Adquirir o gusto polo coidado do seu corpo, das plantas e dos animais como forma de coidar a Creación.
- Apreciar os valores cristiáns de respecto ás persoas e á contorna natural como parte da Creación.
- Nomear algúns elementos do Nadal da súa contorna que teñen un significado relixioso: *nacemento, presebe, estrela, portal, Xesús, María e Xosé*.
- Saber o significado dalgunhas das palabras máis usuais do seu vocabulario relacionadas co Nadal e empezar a comprender o seu sentido relixioso.
- Respectar os signos e os símbolos relixiosos que observa na súa contorna en Nadal.
- Adquirir o gusto por compartir cos seus amigos.

SEGUNDO TRIMESTRE

OBXECTIVOS / COMPETENCIAS

- Coñecer e comprender o relato bíblico en que Xesús chama aos seus amigos. (CCL)
- Coñecer a linguaxe e o significado das parábolas. (CCL)
- Coñecer o relato bíblico da entrada de Xesús en Xerusalén. (CCL)
- Identificar sentimentos propios e dos demais en relación co perdón. (AA)
- Valorar a amizade e mostrar gratitude polos amigos, que son os nosos irmáns e fillos de Deus. (CEC)
- Apreciar os valores de perdoar e ser perdoado como necesarios para a convivencia. (CEC)
- Identificar, valorar e respectar os símbolos cristiáns relacionados coa Semana Santa. (CEC)
- Identificar símbolos cristiáns. (CSC)
- Interpretar obras de arte de temática relixiosa. (CSC)
- Observar e respectar as manifestacións relixiosas da contorna relacionadas coa Semana Santa. (CSC)
- Desenvolver actitudes favorables a compartir cos demais. (SIE)
- Reproducir de forma plástica e creativa os símbolos cristiáns da cruz e da palma. (SIE)

CONTIDOS

Bloque 1. O sentido relixioso do ser humano

- Admiración e gratitude pola Creación. (Educación ambiental)

Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación

- Relato bíblico: *Xesús chama aos seus amigos.*
- Relato bíblico: *Parábola da ovella perdida e o bo pastor.*
- Identificación de personaxes bíblicos en obras de arte: Xesús, o Bo Pastor.
- Identificación da alegría do bo pastor.
- Relato bíblico: *Xesús entra en Xerusalén.*

Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa

- A amizade: compartir como irmáns, pois Deus é Pai de todos. (Educación moral e cívica)
- Gratitude polos amigos.
- Identificación da alegría de estar cos amigos.
- Identificación de símbolos cristiáns: o peixe.
- Admiración e gratitude pola amizade de Xesús.
- Interese por ser bo amigo, compartir e amar aos demais, que son os nosos irmáns e fillos de Deus. (Educación do consumidor)
- Expresión de gratitude por ter amigos. (Educación moral e cívica)
- O perdón: pedir perdón e perdoar. (Educación para a paz)
- A alegría do perdón.
- Admiración e gratitude polos momentos que causan felicidade.

- Domingo de Ramos.
- Identificación de símbolos do Domingo de Ramos: ramos e palmas.
- O símbolo dos cristiáns: a cruz.
- Elementos das igrexas: cruz e campanario.
- Elementos relixiosos da contorna: o cirio pascual.
- Respecto polas celebracións cristiás da contorna. (Educación para a paz)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Saber o significado de palabras con sentido relixioso: *amigos de Xesús, cristián, peixe*.
- Adquirir o gusto por compartir e ser agradecido.
- Apreciar os valores cristiáns que facilitan a convivencia e a amizade, como compartir, sorrir e dar as grazas.
- Saber o significado das palabras con sentido relixioso máis usuais no seu propio vocabulario: *pastor, felicidade*.
- Adquirir gusto por compartir a alegría.
- Apreciar os valores cristiáns que facilitan a convivencia: pedir perdón e perdoar.
- Nomear referentes relixiosos da súa contorna: Domingo de Ramos.
- Saber o significado das palabras con sentido relixioso máis usuais no seu propio vocabulario: *cirio pascual, cruz, campanario*.
- Respectar as celebracións do Domingo de Ramos como expresión relixiosa da súa contorna.
- Respectar a cruz como símbolo dos cristiáns.

TERCEIRO TRIMESTRE

OBXECTIVOS / COMPETENCIAS

- Coñecer e interpretar o relato bíblico do Bautismo de Xesús. (CCL)
- Relacionar o amor nunha familia coas actitudes dos amigos de Xesús. (AA)
- Expresar artisticamente a alegría de ser amigo de Xesús. (CEC)
- Recoñecer o amor e a amizade como valores necesarios para a convivencia. (CEC)
- Participar nas tradicións relixiosas da súa contorna, como a festa do Bautismo. (CSC)
- Identificar a igrexa como a casa dos amigos de Xesús e coñecer algúns dos seus elementos. (CSC)
- Mostrar gratitude aos familiares. (SIE)
- Valorar a importancia da auga para os seres vivos e para as persoas. (CMCBCT)

CONTIDOS

Bloque 1. O sentido relixioso do ser humano

- Necesidade da auga para a vida. (Educación ambiental)
- Gratitude pola auga, elemento indispensable para a vida.

Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación

- O Bautismo de Xesús.

Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa

- A familia celebra festas relixiosas: o Bautismo.
- A celebración do Bautismo. Os símbolos da auga e a luz.
- Respecto pola alegría do Bautismo.
- A alegría de celebrar festas. (Educación moral e cívica)
- Expresión artística do feito relixioso: vidreira sobre o Bautismo de Xesús.
- Valoración e respecto polas obras de arte relixiosas. (Educación para a paz)
- A familia. Gratidade por ter unha familia.
- Actividades que se realizan en familia. (Educación para a igualdade de oportunidades de ambos os sexos)
- Admiración por actitudes da vida dos amigos de Xesús.
- A igrexa: casa da familia dos amigos de Xesús.
- Partes da igrexa: cruz e campanario.
- A familia dos amigos de Xesús son persoas de todas as idades.
- Gratidade polo aprendido na clase de Relixión, pola amizade dos seus compañeiros e polo amor do seu mestre/a. (Educación para a paz)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Observar os referentes relixiosos da súa contorna: a celebración do Bautismo.
- Coñecer o significado das palabras con sentido relixioso máis usuais no seu propio vocabulario: *pía bautismal*, *Bautismo*.
- Respectar os signos e símbolos relixiosos da súa contorna: a auga e a luz do Bautismo.
- Nomear os referentes relixiosos da súa contorna: a cruz e o campanario da igrexa.

- Adquirir o gusto polo bo obrar.
- Valorar os valores cristiáns que facilitan a convivencia: o amor e a amizade.

3. Procedementos e instrumentos de avaliación

A avaliación forma parte da actividade educativa na escola infantil e ten como finalidade a mellora dos procesos que se desenvolven na aula. Avalíanse tanto os procesos de desenvolvemento e de aprendizaxe dos nenos como a adecuación da actuación dos docentes para dar respostas ás súas necesidades.

De forma sintética, podemos afirmar que a avaliación persegue estes fins:

- Comprender como aprenden e maduran os alumnos.
- Coñecer en que momento do desenvolvemento se atopan e decidir que tipo de estímulo convén nese momento.
- Compartir a información relativa ao neno con todos os profesionais e os familiares implicados.
- Facilitar que cada alumno tome conciencia do seu propio proceso de aprendizaxe.

A avaliación en Educación Infantil:

- Ten un **carácter regulador**: deberá ter incidencia no proceso educativo.
- É **continua**: está integrada en todos os momentos do proceso de ensino-aprendizaxe.
- É **positiva**: valora os progresos individuais.
- É **integrada e diversa**: forma parte da dinámica da escola e ten en conta diferentes fontes de información.
- É **cualitativa**: explica a evolución dos nenos sen cualificalos nin etiquetalos.
- É **participativa**: implica a toda a comunidade educativa.

Teremos en conta o protocolo COVID-19 dependendo en que momento esteamos ó longo do curso. Botaremos man de Aula Virtual, correos electrónicos e wasaps das familias dependendo da situación na que esteamos, se podemos dar clase na aula, ou metade aula metade on line ou totalmente online(na que avaliaremos só o traballo realizado polo alumnado na casa e logo enviado).

4. Metodoloxía

Principios metodolóxicos da Educación Infantil

A metodoloxía é un dos elementos curriculares de máxima importancia para a consecución das intencións educativas. Nela reflíctese todo un conxunto de decisións que informan e definen a práctica escolar. Os principios que deben impregnar as bases metodolóxicas da Educación Infantil son os seguintes:

- **Aprendizaxe significativa.** As aprendizaxes que o neno/a realiza nesta etapa contribuirán ao seu desenvolvemento na medida en que sexan significativas. Para iso, débense establecer relacións entre as experiencias previas e as novas aprendizaxes que se lle ofrecen.
- **Perspectiva globalizadora.** O principio de globalización supón que a aprendizaxe é o produto do establecemento de múltiples relacións entre o novo e o xa aprendido. É, polo tanto, un proceso global de achegamento do individuo á realidade que quere coñecer.
- **O principio de actividade.** As actividades física e mental dos nenos son unha das fontes principais do seu desenvolvemento. A través do xogo, a acción e a experimentación, constrúen eles mesmos as súas aprendizaxes e os seus coñecementos. É imprescindible destacar a importancia do xogo como a actividade propia desta idade. Nel xúntanse, por unha parte, un importante carácter motivador e, pola outra, as posibilidades de globalización que ofrece.
- **Os aspectos afectivos e de relación.** Tendo en conta que a Educación Infantil é unha experiencia nova e especial para todos os nenos, faise necesario crear un clima cálido, acolledor e seguro no que se sintan queridos e confiados e poidan establecer relacións persoais equilibradas tanto cos seus iguais como cos adultos de referencia.
- **A organización adecuada dos espazos, dos recursos materiais e do tempo.** A distribución do espazo debe adecuarse ás variadas e cambiantes necesidades dos nenos. Ademais, débese ofrecer unha gama variada e estimulante de obxectos, xoguetes e materiais que posibiliten múltiples experiencias de manipulación. En canto á distribución do tempo, esta debe respectar as necesidades de afecto, actividade, descanso, alimentación, relación, movemento...
- **Carácter preventivo e compensador de desigualdades.** A Educación Infantil ten un marcado carácter preventivo e compensador. Dada a gran importancia da intervención temperá para evitar problemas e para paliar os existentes, é conveniente a coordinación entre todas as instancias que interveñen no proceso educativo dos nenos con necesidades educativas especiais, así como do alumnado de ambientes desfavorecidos, inmigrantes ou de minorías étnicas.

- **A individualización.** O establecemento dunha relación persoal adecuada e cariñosa é imprescindible para a práctica educativa nestas idades. Hai que axudalos partindo do que viviron para que se produzan repeticións, xeneralizacións e interiorizacións. A intervención educativa baséase na observación e na escoita do que fan, din e senten, respectando sempre as súas necesidades e os seus intereses.
- **As novas tecnoloxías.** É importante recorrer ás novas tecnoloxías e aplicalas no espazo educativo. O seu uso en Educación Infantil debe adaptarse á idade. Ten que lle servir ao neno/a para familiarizarse co vocabulario, os materiais, recursos e ferramentas tecnolóxicas cos que vai traballar agora e en etapas sucesivas.

Teremos en conta a diferentes situacións nas que nos podemos atopar polo motivo da situación na que estamos sobre o COVID-19.

5. Organización de espazos e tempos

Na aula a disposición de espazos terase en conta nestes intres a distancia de seguridade entre o alumnado, permitindo que as tarefas sexan tanto individual como en grupo.

É aconsellable ter un horario para tomar conciencia da regularidade das actividades. No entanto, a planificación do tempo tamén debe ser flexible para poder adaptarse a calquera situación imprevista, así como ao ritmo de traballo individual de cada neno/a.

6. Materiais e recursos didácticos

Contaremos co tipo de material (funxible, dixital) necesario para poder levar os contidos propostos, tendo en conta a hixienización axeitada dada a situación que estamos a vivir. Estará a disposición do alumnado adecuadamente:

- Fototarxetas de elementos e símbolos relixiosos con fotografías e o nome en cinco idiomas.
- CD coas cancións e os *playbacks* das unidades.
- Murais de contidos.
- Xogos de atención visual.
- Cartóns de roles para o traballo cooperativo.
- Materiais para Os meus amigos da Biblia: murais de escenarios e troqueis de personaxes e elementos bíblicos.

Recursos dixitais

- Libro dixital interactivo.
- App.
- Audios, vídeos e outros recursos multimedia.
- Recursos para a xestión da aula.
- Recursos para a avaliación.